

رابطه بین کیفیت حاکمیت شرکتی، پاداش هیئت‌مدیره و اجتناب مالیاتی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

محمدرضا عسگری^۱ و نرگس عظیمی^۲

۱. دانشیار و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد یادگار امام (ره) شهری گروه مدیریت بازرگانی ایران
۲. کارشناس ارشد مدیریت کسب و کار (mba) از دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام (ره) شهری

چکیده

در این تحقیق ما به بررسی رابطه بین کیفیت حاکمیت شرکتی، پاداش هیئت‌مدیره و اجتناب مالیاتی در شرکت‌های عضو بورس اوراق بهادار تهران پرداختیم. در این پژوهش برای اندازه‌گیری کیفیت حاکمیت شرکتی طبق آیین‌نامه نظام راهبری شرکتی مصوب سال ۱۳۸۶ و همچنین بر اساس مقاله حساس‌یگانه (۱۳۸۵)، این متغیر کیفی با توجه به ۶۹ عامل اندازه‌گیری می‌شود و برای اندازه‌گیری پاداش هیئت‌مدیره بر مبنای ماده ۱۳۴ قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷، در صورتیکه در اساسنامه پیش-بینی شده باشد، مجمع عمومی می‌تواند مطابق با ماده ۲۴۱ همین قانون، نسبت معینی از سود خالص سالانه شرکت را به‌عنوان پاداش به اعضای هیئت‌مدیره تخصیص دهد، استفاده شده است. برای اجتناب مالیاتی از نسبت هزینه مالیات به درآمد قبل بهره و مالیات استفاده شده است. همچنین، متغیرهای ارزش بازار به ارزش دفتری، اندازه شرکت، سودآوری، اهرم مالی و فروش به کل دارایی‌ها به‌عنوان متغیرهای کنترلی تاثیرگذار بر اجتناب مالیاتی، وارد مدل شده‌اند. برای آزمون فرضیه‌ها تعداد ۹۰ شرکت که طی سال‌های ۱۳۸۵ الی ۱۳۹۴ عضو بورس اوراق بهادار بوده‌اند، انتخاب شدند، در این تحقیق از رگرسیون تلفیقی و روش EGLS استفاده شده است. نتایج نشان می‌دهد کیفیت حاکمیت شرکتی و اجتناب مالیاتی رابطه منفی دارد و هرچه میزان کیفیت حاکمیت شرکتی بیشتر باشد اجتناب مالیاتی کمتری صورت می‌گیرد. همچنین، نتایج این پژوهش نشان داد که پاداش هیئت‌مدیره با اجتناب مالیاتی رابطه منفی و معناداری دارد، به عبارت دیگر هر چه میزان پاداش هیئت‌مدیره بیشتر باشد انگیزه مدیران برای کاهش و فرار از پرداخت مالیات کاهش می‌یابد.

واژه‌های کلیدی: کیفیت حاکمیت شرکتی، پاداش هیئت‌مدیره، اجتناب مالیاتی.